



*Neem de regie in handen*



## Vrijwilligers en PVB

**Meer informatie over dit onderwerp nodig? Bel of mail onze advieslijn.**

 09 395 55 10

 [advies@onafhankelijkleven.be](mailto:advies@onafhankelijkleven.be)

 [www.facebook.com/OnafhankelijkL](https://www.facebook.com/OnafhankelijkL)

 [www.twitter.com/OnafhankelijkL](https://www.twitter.com/OnafhankelijkL)

 [www.onafhankelijkleven.be](http://www.onafhankelijkleven.be)

## Inhoud

1. Vrijwilligerswerk: wat en voor wie? .....	3
1.1 Wat is vrijwilligerswerk? .....	4
1.2 Wat mag een vrijwilliger doen? .....	3
1.3 Wie kan vrijwillige assistent worden? .....	4
2. Vrijwillige assistentie moet via een organisatie .....	6
2.1 Hoe verloopt dit? .....	6
2.2 Ado-Icarus .....	7
2.3 VFG .....	7
2.4 Hoe kan je je vrijwillige assistentie regelen bij Ado Icarus?.....	7
3. Welke vergoeding krijgen vrijwilligers? .....	8
3.1 Soorten vergoedingen.....	8
3.2 Kan ik een vrijwilliger vergoeden voor verplaatsingen? .....	9
3.3 Hoe moet de budgethouder de vergoeding betalen? .....	9
3.4 Hoe moet de budgethouder deze kost bewijzen? .....	9

# 1. Vrijwilligerswerk: wat en voor wie?

## 1.1 Wat is vrijwilligerswerk?

“Vrijwilligerswerk is elke activiteit die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht, ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel; die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privéverband van degene die de activiteit verricht; en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.”

De definitie van vrijwilligerswerk luidt als volgt:

Deze definitie is nogal ingewikkeld. We vertalen even wat erin staat. Stel dat je vrijwilliger bent, wat betekent deze definitie dan voor jou?

- Voor vrijwilligerswerk krijg je geen loon => het werk is onbezoldigd
- Je bent niet verplicht om het werk te doen, je doet het vrijwillig => onverplicht
- Je helpt door je inzet één of meer personen.
- Je mag niet dezelfde taken doen als werknemer en als vrijwilliger voor dezelfde werkgever (= budgethouder). Je kan dus wel vrijwilligerswerk doen voor de werkgever (budgethouder), maar dan moet het om een andere taak gaan dan deze die je doet als werknemer.

## 1.2 Wat mag een vrijwilliger doen?

Een vrijwilliger als assistent, kan dat? Ja, hoor! Een vrijwillige assistent kan in veel gevallen een oplossing bieden, als je te weinig ondersteuning hebt.

Denk maar aan volgende situaties:

- Je assistent is ziek en een kennis springt een dagje bij om je te ondersteunen.
- Je wil dat er 's nachts direct iemand kan komen als je er nood aan hebt, en je hebt iemand uit je buurt gevonden die gerust een oogje in het zeil wil houden.
- Je wil af en toe eens naar de kapper en je buurman wil je er wel heen brengen.
- En wellicht kan jij zelf nog talloze andere situaties bedenken...

**Om wat voor reden dan ook, kunnen vrijwilligers een (voorlopige) oplossing betekenen voor je assistentie.**

Je kan een vrijwilliger ook betalen met je PVB.

**Opgelet:** als budgethouder moet je altijd rekening houden met de PVB-richtlijnen enerzijds, en met de vrijwilligerswetgeving anderzijds. In deze infofiche overlopen we de voornaamste aandachtspunten.

## 1.3 Wie kan vrijwillige assistent worden?

De vrijwillige PVB-assistent moet minstens 18 jaar zijn.

**Wie kan vrijwilligerswerk doen?**

- Werknemers
- Jongeren die net afgestudeerd zijn, op zoek zijn naar werk en nog geen uitkering als werkloze ontvangen (jongeren in hun 'wachttijd').
- Mensen die na een beroepsziekte of arbeidsongeval een vergoeding ontvangen van het Fonds voor de Beroepsziekten.
- Mensen die op pensioen zijn.
- Mensen met een handicap die een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden ontvangen.
- Mensen met een handicap die een invaliditeitsuitkering ontvangen van de mutualiteit of FOD Sociale Zekerheid.
- Mensen die als zelfstandige werken (maar als vrijwilliger niet de taak uitvoeren die ze als zelfstandige doen).

### Wie moet vrijwilligerswerk eerst melden of toestemming krijgen?

- Een vrijwilliger die een uitkering ontvangt van de **RVA** zal de vrijwillige activiteit schriftelijk moeten melden aan de RVA. Het gaat om werklozen, bruggepensioneerden en iedereen die een bedrag van de RVA ontvangt (bijv. een beperkte uitkering bij geval van loopbaanonderbreking).
- Een vrijwilliger die een uitkering van het **ziekenfonds** ontvangt, moet een aanvraag doen bij de adviserende geneesheer. Deze oordeelt dan of de gezondheid van de vrijwilliger het toelaat om vrijwilligerswerk te doen.
- Een vrijwilliger die een leefloon ontvangt van het **OCMW**, moet aan zijn/haar dossierbeheerder melden dat men vrijwilligerswerk zal doen.

## 2. Vrijwillige assistentie moet via een organisatie

Vrijwilligerswerk kan enkel plaatsvinden via een organisatie. Wil je een vrijwilliger inschakelen als persoonlijke assistent, dan moet dit via een organisatie gebeuren.

**De organisatie stelt de vrijwilliger aan, niét de budgethouder.**

### 2.1 Hoe verloopt dit?

Het is niét mogelijk om vrijwilligers rechtstreeks te vergoeden met je PVB.

De organisatie moet informatie geven aan de vrijwilliger. Dit kan de organisatie doen onder de vorm van een informatienota die de organisatie zelf opstelt. De organisatie kan de vrijwillige assistent, indien afgesproken, een bepaalde vergoeding bieden.

#### We geven je enkele voorbeelden

- je hebt een fysieke handicap en je vaste assistent is ziek, maar je moet dringend op een vergadering zijn! Je vraagt je buurman om je vrijwillig te vervoeren. Je kan hem hiervoor niét rechtstreeks vergoeden via het PVB. Dit kan wél wanneer je buurman vrijwilligerswerk verricht via een organisatie.
- je hebt een kindje met een verstandelijke beperking, je moet snel even een boodschap doen en vraagt een kennis om te babysitten. Je kan haar hiervoor niét rechtstreeks vergoeden via het PVB. Dit kan wél wanneer de kennis vrijwilligerswerk verricht via een organisatie, bijvoorbeeld de oppasdienst van de mutualiteit, Gezinsbond, enz.

Organisaties die vrijwilligerswerk aanbieden, zijn o.a. vzw's, stichtingen, OCMW's, gemeentes, provincies, instellingen van openbaar nut, mutualiteiten, ...

We noemen hieronder twee organisaties die vrijwilligerswerk organiseren, en die vertrouwd zijn met PVB: ADO Icarus en VFG

## 2.2 Ado Icarus

De vrijwilligerswerking van Ado Icarus is partner van Onafhankelijk Leven vzw.

Bij Ado Icarus kost een vrijwilliger jou:

- 7 euro voor de eerste vrijwilliger (84 euro op jaarbasis)
- 1 euro voor elke bijkomende vrijwilliger (12 euro op jaarbasis)
- als de prestatie staat opgestuurd wordt, wordt de vrijwilliger binnen anderhalve week uitbetaald!

**Heb je interesse?** Neem contact op met Marleen Vanbrabant.

Telefoon: 011/85.84.85

mail: [vrijwilligers@ado-icarus.be](mailto:vrijwilligers@ado-icarus.be)

ADO Icarus vzw

Kempische Steenweg 293/8

3500 Hasselt

## 2.3 VFG

VFG is de vrijwilligerswerking van de socialistische mutualiteit.

**Heb je interesse?**

Stuur hen een mailtje via [o-vl@vfg.be](mailto:o-vl@vfg.be) of neem contact op via 09 333 57 59.

## 2.4 Hoe kan je je vrijwillige assistentie regelen bij Ado Icarus?

Vrijwilligerswerk via Ado Icarus regelen is makkelijk. We vertellen het in een notendop:

- Wil je iemand inschrijven als vrijwilliger? Neem dan contact op met Ado Icarus: zij bezorgen jou de nodige documenten om in te vullen: overeenkomst tussen Ado Icarus en budgethouder, een aanmeldingsfiche en een afsprakennota. Deze documenten zijn ook te vinden op de website van Ado Icarus: <http://www.vrijwilligerswerking.be/nuttige-downloads/>

- Wanneer de budgethouder en Ado Icarus een afspraak hebben dat de vrijwilliger vrijwillige assistent zal zijn voor de budgethouder, dan ontvangt de budgethouder een **overeenkomst** met Ado Icarus.

De gegevens van deze overeenkomst moeten bezorgd worden aan het VAPH. Dit kan op twee verschillende manieren:

1. Je vult het formulier 'Een overeenkomst registreren voor de besteding van uw persoonsvolgend budget in cash' in en bezorgt dit aan het team Budgetbesteding. Dit formulier vind je [hier](#).
2. Je kan de overeenkomst ook registreren op het digitaal loket 'mijnvaph.be', bij overeenkomsten → cash/voucher → overeenkomst toevoegen.

- De vrijwilliger vult **onkostennota's** in. De budgethouder en de vrijwilliger ondertekenen beiden deze onkostennota's. Daarna gaan de onkostennota's naar Ado Icarus.
- Ado Icarus stuurt de **factuur** naar de budgethouder. De budgethouder mag de factuur betalen met zijn PVB.

- Ado Icarus betaalt daarna de **kostenvergoeding** aan de vrijwillige assistent

## 3. Welke vergoeding krijgen vrijwilligers?

Vrijwilligerswerk is niet bezoldigd. Toch is het mogelijk een kostenvergoeding te krijgen van de organisatie.

### 3.1 Soorten vergoedingen

Vrijwilligers kunnen een forfaitaire kostenvergoeding of een reële kostenvergoeding ontvangen. De twee soorten vergoedingen mag je niet combineren met elkaar in hetzelfde jaar. Er moet afgesproken worden of er een forfaitaire kostenvergoeding of een reële kostenvergoeding gegeven wordt. Indien de budgethouder de afspraken wijzigt, moet deze de vrijwilligers hiervan op de hoogte brengen.

Begint er een nieuw jaar, dan kan de vrijwilliger van soort vergoeding veranderen. Het is dus erg belangrijk dat een vrijwilliger die meerdere soorten vrijwilligerswerk doet, in de gaten houdt dat hij bij verschillende organisaties in hetzelfde systeem valt.

Het is in de eerste plaats de vrijwilliger die erover moet waken dat hij de beide systemen niet mengt, en dat hij de maxima die hij mag ontvangen, niet overschrijdt. Een organisatie weet namelijk alleen wat zij vergoedt, en niet wat de vrijwilliger eventueel elders ontvangt voor vrijwilligerswerk.

Overschrijdt de vrijwilliger de maximumgrens, dan kan dat zware fiscale gevolgen hebben voor de vrijwilliger én voor de organisatie. Bovendien zal de vrijwilliger zijn vrijwilligersstatuut verliezen en niet meer beschermd zijn door de vrijwilligerswet.

- **Forfaitaire kostenvergoeding**

De **forfaitaire kostenvergoeding** mag per persoon in 2018 maximaal 34,03 euro per dag en 1.361,23 euro per jaar bedragen. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Op de forfaitaire kostenvergoeding betaalt men geen belasting of sociale bijdragen, zolang de vergoeding binnen de maximumgrenzen blijft.

De forfaitaire kostenvergoeding kan je combineren met een **terugbetaling van vervoerskosten voor maximaal 2.000 km per jaar**. Die extra kilometers moet je bewijzen. De vervoerskosten kan je inbrengen voor het openbaar vervoer, de wagen, en de fiets. Voor de fiets en de wagen gelden wettelijk vastgelegde tarieven. Voor het openbaar vervoer moet de vrijwilliger bewijzen aan de organisatie leveren.

- **Reële kostenvergoeding**

De **reële kostenvergoeding** is onbegrensd. Hier gelden dus geen maximale vergoedingen. Alle kosten die de vrijwilliger maakt, worden terugbetaald. De vrijwilliger moet wel de bewijsstukken aan de organisatie geven, zodat de organisatie de vrijwilliger kan terugbetalen. Binnen een reële kostenvergoeding vallen o.a. kosten voor vervoer, eten, verblijf, telefoon-, internet- of faxkosten. De kosten moeten in ieder geval te maken hebben met het vrijwilligerswerk.



### **3.2 Kan ik een vrijwilliger vergoeden voor verplaatsingen?**

Kiest de vrijwilliger voor een forfaitaire vergoeding, dan kan hij een tussenkomst krijgen in de werkelijke vervoerskosten, tot 2.000 km per jaar (zie hierboven).

Kiest de vrijwilliger voor een reële kostenvergoeding, dan geldt er een vergoeding van 0,3460 euro per kilometer. (bedrag 1/7/2017-30/06/2018).

Voor verplaatsingen kan je natuurlijk ook beroep doen op een taxi of minder-mobielen-centrale.

### **3.3 Hoe moet de budgethouder de vergoeding betalen?**

De budgethouder betaalt de vrijwilliger nooit rechtstreeks. Het is de organisatie die de kostenvergoedingen betaalt.

De organisatie bezorgt de budgethouder een factuur, waarna de organisatie aan de vrijwilliger de onkostenvergoeding betaalt.

### **3.4 Hoe moet de budgethouder deze kost bewijzen?**

De organisatie bewijst de kosten aan de hand van een factuur of onkostennota van de vrijwilligersorganisatie. De budgethouder houdt dit bewijsstuk thuis bij, net zoals andere bewijsstukken.

Deze factuur is een directe kost op je PVB-kostenstaat



**Onafhankelijk Leven vzw**

Groot Begijnhof 31  
9040 Sint-Amandsberg

**09 395 55 10**

[advies@onafhankelijkleven.be](mailto:advies@onafhankelijkleven.be)  
[www.onafhankelijkleven.be](http://www.onafhankelijkleven.be)

**Een vraag? Bel de advieslijn**

**09 395 55 10**

Elke werkdag van 9u - 12u en van 13u - 17u  
Of mail: [advies@onafhankelijkleven.be](mailto:advies@onafhankelijkleven.be)

**Vraag een coach bij je thuis**

Onze coaches komen in heel Vlaanderen naar je toe voor een intensieve begeleiding op maat. Ze regelen je papierwerk, plannen assistentie, overleggen of onderhandelen met je voorziening of vrijetijdsactiviteit

**Meer info over coaching?** De advieslijn helpt je verder.

## INFOFICHES

Alle infofiches vind je op [www.onafhankelijkleven.be](http://www.onafhankelijkleven.be)  
> zelf aan de slag > infofiches en formulieren

Ga aan de slag met de fiches en beheer zo zelf je budget